

Kolmas kansallinen vertailumittaus ja kenttäauditointi

Kaisa Lusa, vertailumittaukset, kalibroinnit

Pirjo Kuronen, otsonikalibroinnit

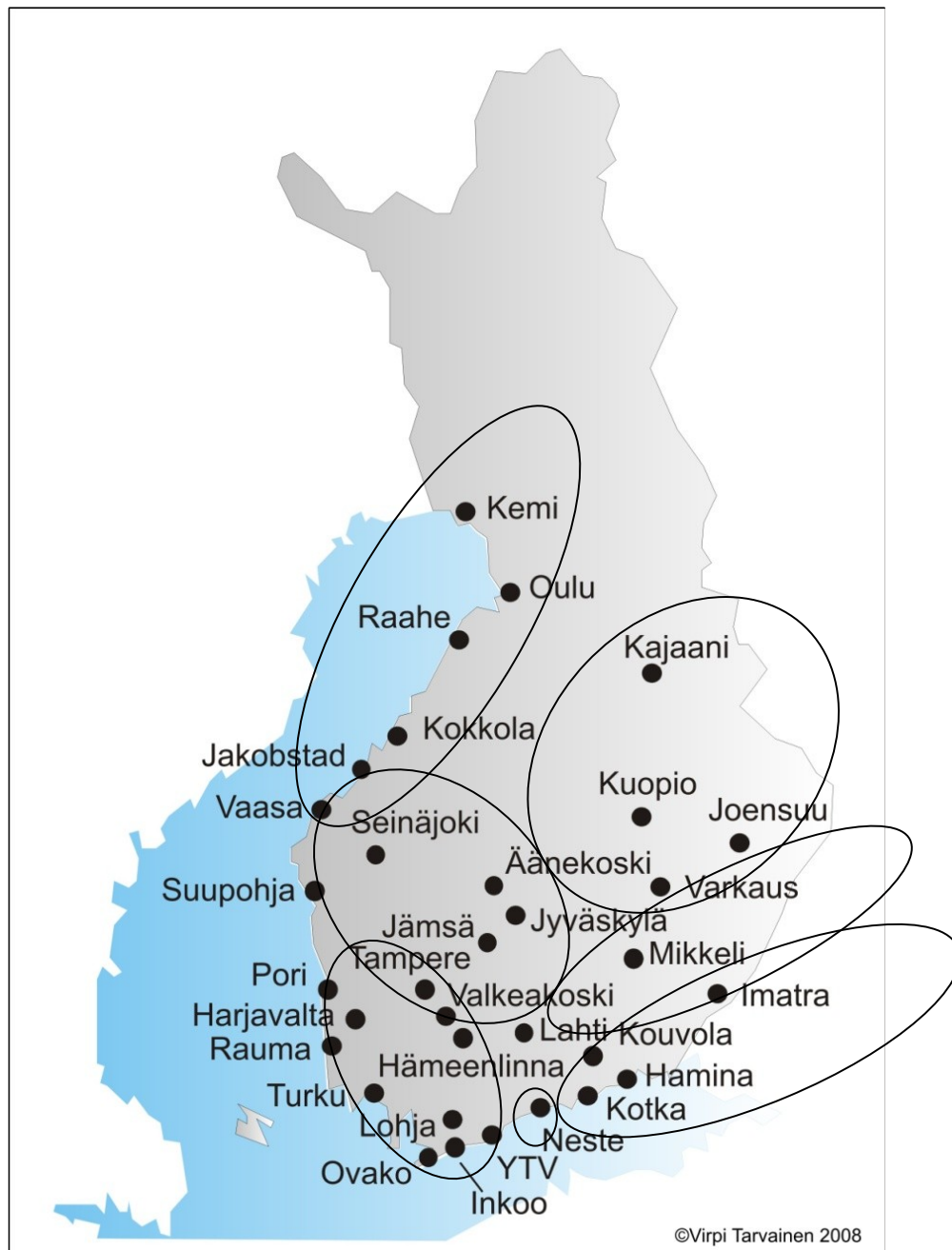
Sisko Laurila, tulosten analysointi

Jari Walden, vertailumittaukset, auditointi

Kaasumaiset yhdisteet, pitoisuusalue

- Typpimonoksidi (NO): 120 - 500 ppb,
- Rikkidioksidi (SO₂): 50 - 150 ppb
- Hiilimonoksidi (CO) : 3 - 15 ppm .
- Otsoni (O₃): 30 - 150 ppb

Vertailumittaukset 6.6. – 16.9.2011

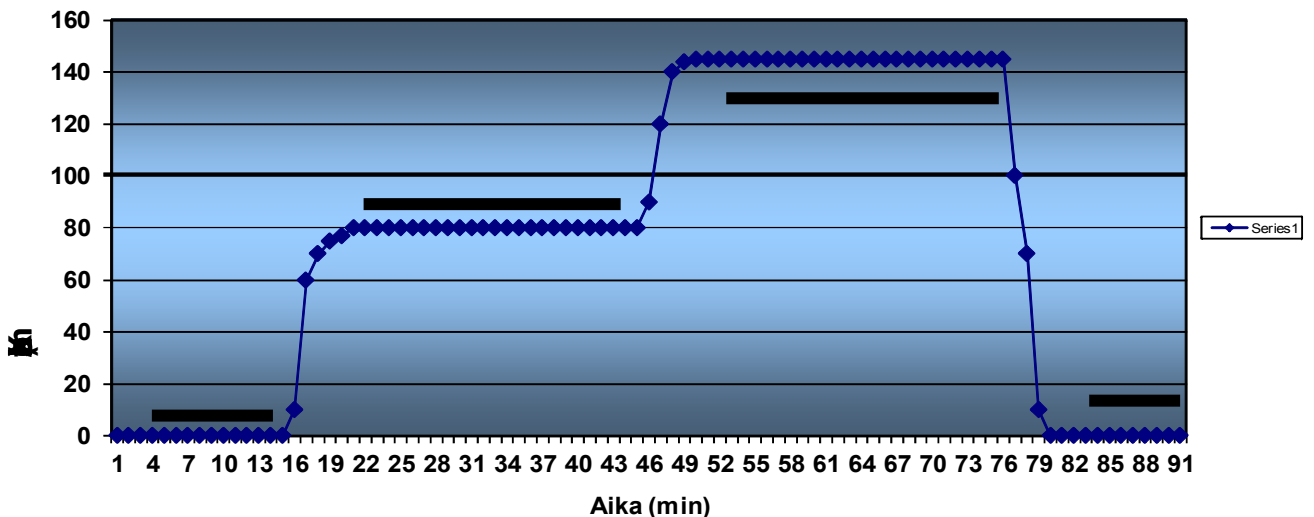
Vertailukierrokset pyritään toteuttamaan elo-syyskuussa. Alustava ehdotus ELY-jaoista:

1. 1. – 5.8.11	Pohjois-Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa
2. 8. – 12.8.11	Pirkanmaa, Varsinais-Suomi,
3. 15. – 19.8.11	Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala
4. 29.8 – 2.9.11	Uusimaa, Häme
5. 12. – 16.9.11	Kaakkois-Suomi, Etelä-Savo
6.	

Vertailumittaus suoritetaan seuraavaa kaavaa noudattaen:

Nollailmaa:	15 min
Vertailukaasunäyte I:	30 min
Vertailukaasunäyte II:	30 min
Nollailmaa:	15 min

Vertailumittaus 2011: kaasukomponentti X

Huomioitavia asioita:

- Vertailumittausten tulokset lähetetään IL:n tuloslomakkeella (IL lähettää muun materiaalin yhteydessä).
- Lomakkeeseen tulokset täytetään
  - 10 min keskiarvoina (2 kpl),
  - keskihajonta (suurin),
  - **mittaustuloksen laajennettu mittausepävarmuus (U)**
- Tulokset ilmoitetaan yksiköissä nmol/mol (ppb) tai $\mu\text{mol/mol}$ (ppm)
- Vertailulaboratorio kerää mahdollisuuksien mukaan alustavat tulokset (analogiasignaalista)
- Vertailunäyte syötetään näytelinjaan, ennen suodatinta
- Auditointikaavake: lähetetään etukäteen, mutta tiedot täytetään auditoinnin yhteydessä

Tulosten Analysointi:

- Pääosin samoin, kuin edellisten vertailujen raportointi
- Z-score menettely

$$Z_{ij} = (X_{ij} - C_j)/s_j,$$

- X_{ij} on yksittäisen mittausaseman tulos
- C_j on vertailuarvo
- s_j on asetettu tavoitearvo

$|Z| \leq 2$ hyväksyttävä tulos

$2 < |Z| < 3$ arveluttava tulos

$|Z| \geq 3$ hylättävä tulos

- En-luku

$$En = \frac{x - X}{\sqrt{Ux^2 + UX^2}}$$

Tulokset hyväksyttäviä, kun
 $\text{abs}(E) \leq 1$